

Q. D. B. V.

45

MEMORIAM MASCIANAM,

simulq;

EXTEMPORALEM DISSERTATIONEM

DE

METHODO STU-
DIORUM,

ad d. XV. Mart. M DC LXXXIX.

IN GYMNASIO ZITTA VIENSI

publicè proponendam,

PATRONIS, FAUTORIBUS,
AMICIS,

decenter intimat

Auctor & Interpres

CHRISTIANUS BEISE/RECTOR.

ZITTA VIÆ,

Typis Michaëlis Hartmanni.

* * *

Mnnus effluxit tertius post septuagesimum,
ex qvo Vir celeberrimus Dn. MICHAEL
MA SCUS Zitta Lusatus, JCtus, Branden-
burgensis & Anhaltinus Consiliarius, Dessaviæ
mortuus, anniversariam sui recordationem in Gymna-
sio nostro suscipiendam, firmâ testamenti lege, sic in-
stituit, ut capta dicendi occasione, docentes aliquæ
simul proferrent, qvæ omnium ordinum Hospiti-
bus non essent ingrata, dissentibus vero certam utili-
tatem pollicerentur. Neq; defuerunt officiisæ suæ
pietati, qvicunq; ab eo tempore juventutis curam
gesserunt: tum qvod ipse Mascus Zittani Rectoris
olim filius, non contemnendam huic ordini glori-
am attulisse videretur; tum qvod exemplo tam lu-
culento constaret, homines Zittaviæ natos alibi flo-
rere, ac patriam in se laudabilem, novis præconiis
exornare posse. Forte qvi Lipsiam hodienum
benignissimam Zittanæ juventutis matrem agno-
scunt, vel ideo sibi gratulantur de Mascō, qvod ibi-
dem præcipua literarum & honorum posuerit funda-
menta, Rectorisq; Magnifici munus geminâ vice ge-
stum, nobis in èa matriculâ collocandis reddiderit
preciosum. Cæterum ad me jam redit parentandi
ordo, postqvam superioribus annis variatum in Ma-
sciano hoc officio, tum in orationibus Kohlianis ac
Wincklerianis, fuerunt proposita, qvæ prudentiæ
scho-

Scholaſticæ aliquam partem attingerent. Qvamobrem ne vel operam hanc contempsisse, vel à fervore ſæpius demonstrato defeciffe videar, dispiciendum fuit, qvo potiſſimum argumento sermonis ſive preſtium ſive ſpecies & opinio conciliaretur. Commodo autem oculis obversabatur Dn. Morhofii Polyhiſtor, continens de notitiā Auctorum & rerum com‐mentarios: qvi cum variis eosq; ut plurimum benignos promeruiffet censores, non poterat legentis oculum non allicere, alleſtum detinere, detentum aliquo jucunditatis & utilitatis fructu confirmare. Sicut autem nihil eſt in universa eruditione, qvod conſiliis, monitis & judiciis, ordinare, commendare, ex‐colere non fuerit conatus: ita præ cæteris ad me per‐tinere videbantur capita, qvæ ſtudiorum varias me‐thodos & curriculi Scholaſtici rationem comprehen‐dunt. Etsi enim multa ſimul afferuntur in medium, qvæ ſpeculativa potius ſunt qvam practica, ſtatumq; magis idealem & exoptandum, qvam poſſibilem & ſperandum præ ſe ferunt: jucundum tamen eſſe de‐bet literarum ſedulo cultori, vel in ſomnio ſpectare felicitatem, tot eruditorum votis ſæpe expetitam & animo præfiguratam. Nec alias à contemptu vi‐dicari ſtudia melius poſſunt, qvam ſi conſtet, præ‐clarissimos paſſim homines ad provehendum rei lite‐rariæ florem, & excolenda præceptorum officia, tot meditationes ſcribendiq; & consultandi labores con‐

tu‐

tulisse. Nam siqvid obstare videtur principiorum
consiliorumq; diversitas, dum aliis commendat in
Lingvis methodum conversationis, aliis extollit in-
formationem; huic arridet meditatio, alteri extem-
poralitas; hic festinando proficere vult, alter cun-
ctando; hic in memoria primam felicitatem collo-
cat, alter in judicio: singula tamen aliquid ad augen-
dam prudentiam conferunt: ut in publicis delibera-
tionibus suffragia qvamlibet contraria, veritatis &
utilitatis cognitionem reddunt aliquanto certiorem.
Jam alienum à rebus meis non fuerit, allegare qva-
lemqvalem informationis experientiam, qvam & e-
ducatio paterna, & annorum non paucorum labor,
& auditorum copiosissimus affluxus, comparavit.
Ut nunc qvoq; rem facturus videar, & testamento
Masciano congruam, & officio meo dignissimam,
siqvid de STUDIORUM METHODO, qvin & de
FALLACIIS inibi frequentissimis meditari aggrediar.
Destinatus autem huic negotio jam est dies Martis,
post emortualem Masci proximus, qvem DEUS
faustum & felicem illucescere jubeat. Ac proinde,
qvorum interest vel florere scholas, vel post mortem
vigere bene meritos, ut favore & affectu suo nos pro-
sequantur ita rogo, ut qvi futurus sim ad officiorum
singula genera paratissimus. Deus servet Patriam, in
mediis bellorum incendiis cœlesti beneficio tutam
hactenus & qquietam. *P.P. Dominica Oculi.*
M DC LXXXIX.